

Зимски пејзаж

Зима може бити зимска чаролија с бијелим покривачем снијега, леденим образима, мирисом зиме у зраку и благоданском атмосфером. Са смањеном температуром, долази и осјећај интроспекције и повлачења у унутрашње свјетове, уз топле напитке и угодне тренутке код куће. Зима има свој посебан шарм, али и изазове као што су и снијежне олује и краћи сунчани сати. Може се нагласити контраст између хладноће вањског свијета и тоpline унутарњих осјећаја, симболика новог почетка или унутарњег преиспитивања, које долази са сваким циклусом зиме. Зима је годишње доба које носи са собом и изазове и љепоту. Иако доноси хладноћу и оштре услове, она такође ствара јединствену атмосферу, у којој се природа смирује, а људи проналазе удобност у унутарњим просторима. Снијег, мирис зиме, благоданска славља и прилике за интроспекцију чине је посебном. Зима нас подсјећа на цикличност живота, на важност прилагођавања и на љепоту у једноставним, свакодневним тренуцима. Без обзира, вољели је или не, има свој чар и дубоко нас повезује с природом и собом.

Баш као и у овом хладном годишњем добу, постоје тренуци када морамо бити стрпљиви и прилагодити се тешким околностима. Зима нас учи како цијенити топлину, како се носити с изазовима, али и како уживати у миру и тишини, која долази са смирајима дана и хладним, дугим ноћима.

Мерва П., 8. разред, Институт за мајку и дете, 3. награда

Између маште и стварности

Моја стварност је када седнем за сто на коме је шаховска табла по којој су поређане, са једне стране бела војска, а са друге стране црна војска. Међутим, права игра не почиње у стварности, на табли, већ у машти, у мојој глави.

Зажмурим и замислим како отварам партију. Померам пешака два поља напред. Противник одговара. У глави почињем да преиспитујем различите варијанте. Шта ако померим коња? А шта ако направим рокаду? Шта ако противник гради напад са друге стране?

У машти настаје цео нови свет. Фигуре се крећу, неке падају, неке напредују, а ја покушавам да видим неколико потеза унапред. Замишљајм чак и противников израз лица, као да могу да осетим његов следећи корак. Када нађем најбољу варијанту, пренесем је из своје маште на таблу. Тада фигура заиста крене. Прсти је померају пажљиво.

Управо то померање фигуре је тренутак између маште и стварности. То је најлепши део шаха, када се машта и стварност повежу - оно што смислим у глави и оно што одиграм на табли.

Никола В. 7. разред, Кућна настава, 2. место

Има ли садашњост јунаке?

Да ли садашњост има јунаке? Ово питање често изазива различите одговоре, јер многи сматрају да су јунаци ликови из прошлости, из бајки, митова и историјских књига. Међутим, ако боље погледамо око себе, схватићемо да јунаци постоје и данас, само их понекад не примећујемо.

Јунак садашњости не мора носити мач или оклоп. Он може бити лекар који спасава животе, учитељ који несебично преноси знање, или ватрогасац који ризикује свој живот да би спасао друге. Јунаци садашњости су и родитељи који се боре да обезбеде бољу будућност својој деци, као и волонтери који помажу онима којима је најтеже. Оно што повезује јунаке из прошлости и садашњости јесте њихова храброст, одлучност и спремност да учине нешто за добробит других. Често се ти јунаци не налазе на насловним странама новина, већ делују тихо и ненаметљиво, али њихов допринос друштву је немерљив. Јунаци су и они који се боре за правду, који подижу глас против неправде и боре се за једнакост и права свих људи. Постоје и јунаци који својим делима бране част и идентитет свог народа, који чувају културну баштину и традицију. Њихова борба за очување националног идентитета, језика и обичаја доприноси јачању заједнице и очувању наслеђа за будуће генерације. Не смемо заборавити ни децу јунаке. Деца која се боре са болестима, која упркос тескоћама уче и пружају подршку својим вршњацима, показују изузетну храброст и снагу. Њихова воља инспирише све око њих и подсећа нас на то да је право херојство често у малим, свакодневним делима.

Сматрам да је важно да препознамо и ценимо јунаке садашњости. Они нас подсећају да свет можемо учинити бољим местом, чак и малим делима љубазности, солидарности и храбрости. Јунаци садашњости су свуда око нас, само треба да отворимо очи и препознамо их.

Д. О., 8. разред, Кућна настава, 1. место

Ко зло чини, добру се не нада

Данашњи свет се састоји од црног и белог, од добра и зла. Нису сви људи исти, свако бира свој пут. На шта се одлучиш у животу такав ћеш и бити, без одлуке се не може поћи животом. Верујеш ли тами постајеш зао, а верујеш ли светлу, животу постајеш добар.

Свако се у животу нађе на раскрсници. На нама је да одлучимо на коју ћемо се страну окренути. Дођу некад тешки, тмурни, облачни и магловити дани, али након тога следи сунце и ведро небо. Тако и након сваког зла дође неко добро. Добро и зло се увек боре, и то је увек у некој равнотежи. Не знам да ли постоје границе зла. Зло чини појединац или групе људи, и то је свуда око нас. Да ли се исплати бити зао? Ко зло чини добру се не нада, јер се свима врати онако како су чинили другима. Никад нисам могла да разумем зашто неке буде драго кад се неке нешто лоше дешава и како неко може да ужива у туђем болу. Зло долази од људи који имају пуно негативних осећања и емоција.

Човек се увек може поправити и може бити бољи. Ако је неко грешио и чинио зло, мора бити упоран и исправити такве поступке. Добра дела дају добре плодове. Против зла се може борити само добротом јер добро се увек врати добрим, а зло злим.

Надам се да зло никад неће превладати и увек треба бити спреман да се супроставиш злу и да добро победи, јер кад добро дајеш, добро можеш и да очекујеш. Ја верујем да ће живот и радост владати светом, а не зло и тама.

Сања М., Онкологија, 8. разред, Онкологија, 2. место

Ко зло чини, добру се не нада

Као у приповеци “Усуд”, тако и у стварном животу, онај који чини зло, може да очекује да му се зло се и врати.

Некад је и тај Усуд неправедан. Немам ја пуно година, али довољно да видим да понекад они који чине зло лепо прођу у животу. Мама ми је увек причала, прича још увек, како морамо, брат и ја, да чинимо добро. Нисам увек мислио да је у праву јер она је добра, а много се у животу мучи. Ја сам добио рак, Урош добио жутицу, баба и деда болесни, а она на све пази и испуњава свима баш све. Некад је видимо да плаче јер нема увек новца кад нам нешто треба, нема увек интернета брату за игрице, мени за часове. Али она се увек некако снађе, иде да ради у њиви и на два посла и није ми јасно како јој се не врати добро. Док неки људи раде лоше и уче децу лошем, и уживају. Али сам сигуран да ће нам се вратити добро. Она само тражи да смо брат и ја здрави и надам се да ће Усуд и нама то испунити.

Никада не треба чинити зло, па и кад је најтеже у животу.

Андрија Ј., 8. разред, Онкологија, 3. место

Моје будуће занимање

Када размишљам о томе чиме желим да се бавим у будућности, тешко ми је да изаберем само једно занимање. Највише ме занимају глума и сликање.

Обе уметности ми пружају могућност да изразим себе на посебан начин и да кроз њих искажем своја осећања и поглед на свет. Глума ме привлачи јер волим да се претварам у различите ликове, да преносим емоције и да причам приче. Одувек сам волела да гледам филмове и представе често замишљам како бих ја одиграла неку улогу. Глумац мора да буде креативан, упоран и храбар да би се појавио пред публиком. Већ сам учествовала на представама на кампу и сваки пут покушавам да будем све боља и боља. С друге стране, сликање је мој миран кутак, када узмем четкицу и боје заборављам на све око себе. Волим да сликам пејзаже, јер кроз њих могу да маштам, такође могу и да изразим оно што не могу да кажем речима. Сликара мора да буде пажљив, стрпљив и да има богату машту. Иако је то другачији начин изражавања од глуме, и сликање ми помаже да покажем ко сам. Понекад мислим да не морам да бирам само једно. Можда могу да будем глумица која слика у слободно време, или сликарка која понекад заигра у позоришту. Најважније ми је да радим оно што волим и што ме испуњава.

Надам се да ћу једнога дана успети да остварим своје снове. Било да будем глумица, сликарка или обоје, желим да својом уметношћу усрећим и инспиришем друге.

Ђула С., 8. разред, Кућна настава, 8. разред

Он ми улива поверење

Особа која ми највише улива поверење је мој доктор Рајић.

Прошле године ми је први утврдио болест која се зове леукемија. Ја сам био уплашен и забринут, а доктор ме је смирио тако што ми је објаснио да је моја болест излечива и да ће све бити добро. Он ми улива поверење зато што је стручан, паметан и добар. Друга деца и ја осећамо да он стварно брине за нас и чини све да нам буде добро. Својим саветима ми увек помогне да се брзо опоравим. Др Рајић је смирен, има топао глас и искрене очи због чега се осећам сигурно и верујем кад ми прича. Свиђа ми се што је спортски тип, ужива у вожњи бајса и воли путовања. Такође волим што је религиозан и пости на Велики петак.

Мој доктор ми улива поверење и у срцу осећам да ће излечити моју болест, да ће све бити као пре и да ћу постати фудбалер.

Стефан М., 5. разред, Онкологија, 3. место

Поглед са Златара

У загрљају реке Увца и његових меандара, неколико језера, на ободу Пештерске висоравни, сместила се једна планина. Само име краси ову лепотицу. Планина Златар очара сваког путника намерника који свој боравак увек продужи макар на један дан.

Са сваког брежуљка ове планине поглед ће лутати по мирисним пашњацима, ливадама, бистрим језерима. Или пак по бескрајним зеленим златарским шумама, које чине у јесен прекрасан ћилим саткан од најлепших боја. Кад је леп и сунчан дан, не постоје речи којима се може описати залазак сунца и тишина која влада Златаром. Благотворном ваздуху и бескрајним видицима не може нико одолети. Са Златара, кад је ведро, поглед допире чак до висова Дурмитора који у летњим месецима чува снег у својим присојима.

Често шетам Златаром, мој поглед не може, а да не одлута на градић у којем живим, а то је Нова Варош. Леп градић, а још бољи људи који живе у њему. Са Златара често гледам и оближња села. Златарци су радни, вредни и поштени. По обронцима мирно пасу стада. Тишину само ремети звук неког звона од стада или песма веселих горштака након обављеног посла, у даљини. Лепо је видети покошене ливаде, пооране њиве, веселе ораче и копаче.

Не може се у неколико речи описати Златар и шта се све може видети. Дођите на Златар, и пустите поглед нека лута...

А. Н., 7. разред, Онкологија, 2. место

Пун кофер школских успомена

Кажу да су школске године пуне узбуђења, друштва, несташлука и гласног смеха у ходницима. Код мене је то изгледало мало другачије. Нисам био део великих друштава, нисам волео гужву ни превише буке. Више сам волео тишину и размишљање, и никад ми то није сметало.

Имао сам неколико пријатеља. Нисмо се виђали сваког дана, нисмо делили баш све тајне, али када смо заједно, било нам је довољно да се забављамо уз игрице или неки филм. Са неким особама можемо и да ћутимо, а да нам ипак буде пријатно.

Немам много фотографија са екскурзија, ни групних дружења, али имам неке тренутке које памтим: прва петица из физике коју сам сам коначно добио; први пут кад сам рекао своје мишљење пред целим разредом, иако ми је било непријатно; учитељица која је приметила да цртам по свесци, али ме није критиковала, већ похвалила цртеж.

Научио сам да не мораш да се уклапаш свуда да би био довољно добар. Школа ме није научила само градиву, научила ме је да прихватим себе таквог какав јесам. И да, ако си другачији, не значи да си погрешан.

Можда мој кофер успомена није „пун“ као код неких других, али оно што је у њему је мени довољно. И знам да ће ми баш то помоћи у будућности, да имам свој мир, да ценим праве људе, и да верујем у себе.

Лазар М., 8. разред, Рехабилитација, 2. место

Феномен власти и покорности (са освртом на књижевна дела)

Власт је појам који носи много значења, од могућности да се одлучује и управља, до одговорности према другима. Ми, млади, власт прво упознајемо кроз родитеље, наставнике и политичаре.

Феномен власти ми је занимљив у уметности, јер ми помаже да разумем колико власт може бити опасна када се злоупотреби. Често заборавимо зашто власт постоји. Великани српске књижевности нас подсећају да власт не сме бити сила, већ служење народу и истини. Бранислав Нушић ме наводи на закључак да власт без одговорности води у пропаст. Слично је и са песмом Јована Јовановића Змаја који ми поручује да народ зна кад је преварен. Нушић и Змај нас упозоравају да власт може да заведе, поквари и удаљи човека од стварности.

Мој лични став је да власт треба да имају људи који знају да слушају друге, сећају се одакле су потекли и не боје се истине. Мислим да су родитељи и наставници веома важни када је у питању став према власти. Родитељи нас уче да разликујемо добро од лошег. Шта је правда? Како да мислимо својим главама? Ако би ме мама учила да се повинујем свакоме, без питања и размишљања, онда бих одрастао у послушног грађанина који се плаши да каже своје мишљење. Исто тако, ако наставници од нас очекују тишину и само тишину да би се план и програм остварио, научиће нас да ћутимо и само учимо напамет. Без постављеног питања нема одговора. Учићемо оно што је министарство испланирало. На овај начин стварамо друштво које није спремно да промени ништа.

Родитељи и наставници имају моћ да обликују друштво. Сигуран сам да народ има моћ, а не владар.

Н. В., 7. разред, Кућна настава, 1. место